Evropský parlament
2024-2029

Výbor pro zahraniční věci

2025/2083(INI)

2.5.2025

NÁVRH ZPRÁVY

o politické strategii EU pro Latinskou Ameriku
(2025/2083(INI))

Výbor pro zahraniční věci

Zpravodaj: Davor Ivo Stier

OBSAH

Strana

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU 3

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ.....8

PŘÍLOHA: SUBJEKTY NEBO OSOBY, OD NICHŽ ZPRAVODAJ OBDRŽEL PODNĚTY 9

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

o politické strategii EU pro Latinskou Ameriku
(2025/2083(INI))

Evropský parlament,

– s ohledem na Smlouvu o Evropské unii, a zejména na hlavu V této smlouvy týkající se vnější činnosti EU,

– s ohledem na své usnesení ze dne 2. dubna 2025 o provádění společné zahraniční a bezpečnostní politiky – výroční zpráva za rok 2024[1],

– s ohledem na svá usnesení o Venezuele, zejména na usnesení ze dne 21. ledna 2025 o situaci ve Venezuele po uzurpaci úřadu prezidenta dne 10. ledna 2025[2] a usnesení ze dne 19. září 2024 o situaci ve Venezuele[3], na svá usnesení o Kubě, zejména na usnesení ze dne 12. července 2023 o stavu Dohody o politickém dialogu a spolupráci mezi EU a Kubou s ohledem na nedávnou návštěvu vysokého představitele na Kubě[4] a usnesení ze dne 19. září 2024 o případu Josého Daniela Ferrera Garcíi na Kubě[5], a na usnesení o Nikaragui, zejména usnesení ze dne 13. února 2025 o represi režimu prezidenta Ortegy a viceprezidentky Murillové v Nikaragui zaměřené zejména na obránce lidských práv, politické oponenty a náboženské komunity[6],

– s ohledem na společné sdělení Komise a vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku ze dne 7. června 2023 nazvané „Nový program pro vztahy mezi EU a Latinskou Amerikou a Karibikem“ (JOIN(2023)0017),

– s ohledem na společné sdělení Komise a vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku ze dne 1. prosince 2021 nazvané „Global Gateway“ (JOIN(2021)0030),

– s ohledem na rezoluci Valného shromáždění OSN č. ES-11/1 ze dne 2. března 2022 o agresi vůči Ukrajině,

– s ohledem na Rámcovou úmluvu OSN o změně klimatu (UNFCCC) a na Pařížskou dohodu přijatou na 21. konferenci smluvních stran UNFCCC dne 12. prosince 2015,

– s ohledem na prohlášení ze summitu EU a Společenství latinskoamerických a karibských států (CELAC), který se konal v Bruselu ve dnech 17. a 18. července 2023,

– s ohledem na stanovisko Výboru pro rozvoj,

– s ohledem na článek 55 jednacího řádu,

---

[1] Přijaté texty, P10_TA(2025)0057.
[2] Úř. věst. C, C/2025/2148, 23.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2148/oj.
[3] Úř. věst. C, C/2024/7215, 10.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/7215/oj.
[4] Úř. věst. C, C/2024/4001, 17.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4001/oj.
[5] Úř. věst. C, C/2024/7213, 10.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/7213/oj.
[6] Úř. věst. C, C/2025/2249, 29.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2249/oj.

– s ohledem na zprávu Výboru pro zahraniční věci (A10-0000/2025),

A. vzhledem k tomu, že mezi EU a národy Latinské Ameriky a Karibiku (LAK) existují dlouhodobé historické, kulturní a hospodářské vazby, které mezi nimi vytvářejí přirozenou alianci založenou na demokracii, lidských právech a mnohostranné spolupráci;

B. vzhledem k tomu, že spolupráci mezi těmito dvěma regiony mimoto posilují pevné dvoustranné vztahy a hlubší interakce se subregionálními subjekty, jako je Mercosur, Andské společenství, Karibské společenství (CARICOM) / Fórum států AKT (CARIFORUM) a Tichomořská aliance;

C. vzhledem k tomu, že EU a země Latinské Ameriky a Karibiku společně tvoří třetinu celkového obyvatelstva zemí sdružených v OSN a dohromady se podílejí přibližně 21 % na celosvětovém HDP;

D. vzhledem k tomu, že mnohostranný řád, který se opírá o pravidla a na němž je v posledních osmdesáti letech založen mír a prosperita, stále více ohrožují autokracie v různých částech světa;

E. vzhledem k tomu, že vojenská agrese Ruska vůči Ukrajině je zjevným porušením mezinárodního práva a hrozbou pro globální bezpečnost, což vyžaduje koordinovaný postoj demokratických partnerů, včetně partnerů v Latinské Americe a Karibiku;

F. vzhledem k tomu, že vnější aktéři, zejména Čína, Rusko a Írán, zanechávají v Latinské Americe a Karibiku hlubší stopy, neboť Peking rozšířil investice do infrastruktury, Moskva posílila svou diplomatickou a bezpečnostní přítomnost a Teherán zintenzivnil v tomto regionu zpravodajskou činnost;

G. vzhledem k tomu, že kroky Trumpovy administrativy Spojených států amerických mění globální geopolitickou dynamiku a pro strategické partnerství EU-LAK představují jak výzvy, tak příležitosti k jeho zlepšení v roce 2025;

H. vzhledem k tomu, že summit EU a společenství CELAC, který proběhne v listopadu 2025 v Kolumbii, bude klíčovou příležitostí k opětovnému potvrzení angažovanosti EU v Latinské Americe a Karibiku a k prokázání toho, že Evropa je spolehlivým partnerem;

Geopolitický význam politického dialogu mezi EU a zeměmi Latinské Ameriky a Karibiku

1. uznává, že EU spojují s Latinskou Amerikou a Karibikem hluboké historické, kulturní a hospodářské vazby, které tvoří základ nejen pro přirozené spojenectví, ale také pro silné a trvalé partnerství, pro něž se obě strany rozhodly;

2. konstatuje, že angažovanost EU v tomto regionu nebyla v posledních desetiletích zdaleka optimální, čímž vzniknul prostor pro rostoucí vliv Číny a Ruska;

3. uznává, že v reakci na nové geopolitické změny, na změnu klimatu, technologický pokrok a rostoucí nerovnosti je naléhavě nutné obnovit a rozvíjet vztahy mezi EU a Latinskou Amerikou a Karibikem;

4. vyzývá EU a její členské státy, aby zintenzivnily diplomatické snahy v tomto regionu s cílem podpořit větší sbližování EU se zeměmi Latinské Ameriky a Karibiku v klíčových zahraničněpolitických otázkách, včetně pevnějšího postoje k útočné válce Ruska proti Ukrajině;

5. vybízí k hlubší spolupráci mezi EU a Latinskou Amerikou a Karibikem na mezinárodní scéně v zájmu prosazování a obrany mnohostranného světového řádu, mezinárodního práva a dodržování demokracie a lidských práv;

6. je znepokojen úpadkem demokracie, k němuž v Latinské Americe a Karibiku dochází od roku 2019, a odsuzuje režimy v Nikaragui, na Kubě a ve Venezuele, které patří mezi nejvíce autoritářské režimy na světě; připomíná, že nikaragujský režim udržuje pevné vazby s dalšími autokraciemi, například s režimy v Íránu, ve Venezuele a na Kubě; odsuzuje systematické porušování a zneužívání lidských práv kubánským režimem; důrazně odsuzuje a zcela odmítá volební podvody zosnované venezuelským režimem a žádá, aby Madurova vláda zastavila svou represivní politiku a útoky na občanskou společnost a opozici;

Hospodářská spolupráce

7. vítá silné hospodářské a obchodní partnerství mezi EU a zeměmi Latinské Ameriky a Karibiku, které je založeno na společném zájmu o podporu udržitelného růstu, posilování hospodářské odolnosti a snižování nadměrné závislosti prostřednictvím diverzifikovaných obchodních vztahů;

8. zdůrazňuje skutečnost, že EU je největším investorem v latinskoamerickém a karibském regionu a třetím největším obchodním partnerem tohoto regionu;

9. bere na vědomí spletitou síť dohod mezi oběma regiony a zdůrazňuje, že z geopolitického hlediska je zásadní uzavřít nové a ambicióznější dohody a partnerství;

10. oceňuje uzavření pokročilé rámcové dohody mezi EU a Chile a vyzývá k její rychlé a úplné ratifikaci; vítá ukončení jednání o dohodě o partnerství mezi EU a Mercosurem a o globální dohodě mezi EU a Mexikem a vyzývá k urychlenému podpisu a ratifikaci těchto dohod;

Spolupráce mezi EU a zeměmi Latinské Ameriky a Karibiku v kontextu iniciativy Global Gateway

11. zdůrazňuje, že EU přispívá k rozvojové spolupráci v Latinské Americe a Karibiku nejvíce ze všech zapojených aktérů, a vyzývá EU a její členské státy, aby využily významných iniciativ, jako je Global Gateway, ke zvýšení investic v Latinské Americe a Karibiku a aby tak vzhledem k rostoucí čínské přítomnosti v regionu zajistily, že EU bude i nadále silným a konkurenceschopným partnerem zemí Latinské Ameriky a Karibiku;

Spolupráce v oblasti bezpečnosti

12. je znepokojen nárůstem organizované trestné činnosti a obchodu s drogami v Latinské Americe a Karibiku a nebývalým množstvím nelegálních drog, které se nezákonně

prodávají z tohoto regionu do EU; zdůrazňuje, že je třeba posílit mnohostrannou spolupráci v boji proti těmto hrozbám prostřednictvím iniciativ, jako je partnerství EU s Latinskou Amerikou a Karibikem v oblasti spravedlnosti a bezpečnosti a program EL PAcCTO 2.0;

13. zdůrazňuje význam strategických kontaktů ministrů vnitra nebo bezpečnosti členských států EU s ministry odpovědnými za bezpečnostní otázky v členských státech Latinskoamerického výboru pro vnitřní bezpečnost a posílení operativní spolupráce v oblasti prosazování práva mezi EU a zeměmi Latinské Ameriky a Karibiku;

14. vítá úsilí o posílení regionální bezpečnostní spolupráce rozšířením Latinskoamerického výboru pro vnitřní bezpečnost a zřízením policejního společenství amerického kontinentu (AMERIPOL) jakožto formalizovaného orgánu pro prosazování práva, který usnadňuje přeshraniční koordinaci;

15. zdůrazňuje, že je nezbytné řešit základní příčiny organizované trestné činnosti, včetně korupce, nedostatečné správy věcí veřejných a sociálních nerovností, a hájí přístup, který kombinuje prosazování práva s dlouhodobými sociálními politikami;

Spravedlnost, lidská práva a právní stát

16. vítá pokračující spolupráci mezi EU a zeměmi Latinské Ameriky a Karibiku, jejímž účelem je prosazování demokracie, lidských práv a řádné správy věcí veřejných, přičemž volební pozorovatelské mise EU hrají klíčovou úlohu při podpoře spravedlivých voleb a zajišťování transparentnosti;

Parlamentní spolupráce

17. oceňuje prohloubení parlamentní spolupráce mezi EU a Latinskou Amerikou a Karibikem, zejména prostřednictvím Parlamentního shromáždění EU – Latinská Amerika, které podporuje dialog o klíčových otázkách, jako je obchod, bezpečnost a udržitelný rozvoj;

18. poukazuje na to, že parlamentní diplomacie hraje klíčovou úlohu při posilování vztahů mezi oběma regiony, neboť usnadňuje přímý dialog s vnitrostátními a regionálními parlamenty;

Doporučení pro summit EU-CELAC plánovaný na listopad 2025

19. oceňuje zasedání EU a společenství CELAC, které proběhlo v roce 2023, a současně oceňuje i provádění iniciativ v rámci plánu EU a společenství CELAC na období 2023–2025; v této souvislosti zdůrazňuje, že na summitu v roce 2025 bude třeba přijmout nový ambiciózní plán, který dále posílí partnerství a zohlední osvědčené postupy;

20. vyzývá strany, aby na summitu v listopadu 2025 znovu potvrdily společné odhodlání k podpoře multilateralismu a míru;

21. vyzývá strany, aby důrazně odsoudily pokračující ruskou útočnou válku, zejména veškerá závažná porušení mezinárodního práva a mezinárodního humanitárního práva;

22. považuje za důležité, aby se EU a Latinská Amerika a Karibik dohodly na společném prosazování celosvětových ekologických iniciativ, jako jsou jednání o mezinárodní smlouvě, jejímž účelem je bránit znečištění plasty;

23. vybízí k pokračující intenzivní spolupráci v digitálních záležitostech prostřednictvím digitální aliance mezi EU a Latinskou Amerikou a Karibikem s cílem podpořit v obou regionech digitální transformaci zaměřenou na člověka;

24. opakuje svou výzvu k podstatnému posílení biregionální spolupráce v boji proti organizované trestné činnosti a nedovolenému obchodu s drogami;

°

° °

25. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě, Komisi a místopředsedkyni Komise, vysoké představitelce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku.

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ

Jsem rád, že jakožto zpravodaj k této důležité iniciativě mohu předložit zprávu, v níž se odráží obnovená a strategická vize partnerství Evropské unie s regionem Latinské Ameriky a Karibiku (LAK). Tato zpráva vzniká v době zásadní geopolitické transformace, během níž jsou naše demokratické hodnoty a naše odhodlání podporovat multilateralismus a dodržovat mezinárodní právo stále více ohrožovány nárůstem autokratických režimů a globální nestability.

Evropská unie a region LAK jsou přirození spojenci. Spojují nás hluboké historické, kulturní a hospodářské vazby, ale především nás pojí stejný postoj k demokracii, lidským právům a mezinárodní spolupráci založené na pravidlech. Přesto byla angažovanost EU v tomto regionu v posledních desetiletích nedostačující, čímž vznikl prostor k šíření vlivu jiných globálních hráčů, zejména Číny, Ruska a Íránu.

Tato zpráva proto vyzývá k rozhodnému a aktivnímu obnovení angažovanosti. Naléhavě EU vyzývá k intenzivnějšímu úsilí na poli diplomacie, k prosazování hospodářských partnerství a prohloubení spolupráce v oblasti bezpečnosti, spravedlnosti a digitální transformace. Poukazuje také na význam iniciativy Global Gateway z hlediska zvýšení investic a posílení přítomnosti EU v tomto regionu jakožto konkurenceschopného a spolehlivého partnera. V této souvislosti má zásadní geopolitický a hospodářský význam uzavření a ratifikace dohody mezi EU a Mercosurem, neboť oživí biregionální vztahy.

Zdůrazňujeme, že je nutné vystupovat jednotně v klíčových zahraničněpolitických otázkách, zejména pokud jde o obranu mezinárodního řádu založeného na pravidlech. Sem patří i jasný a koordinovaný postoj k útočné válce Ruska proti Ukrajině a odsouzení kroků autoritářských režimů v Nikaragui, na Kubě a ve Venezuele.

Současně podtrhujeme zásadní úlohu parlamentní diplomacie a s radostí očekáváme summit EU a společenství CELAC plánovaný na listopad 2025 jakožto mimořádně důležitou příležitost ke stvrzení našeho odhodlání budovat moderní partnerství založené na hodnotách, které bude přínosné pro oba regiony.

Tato zpráva je zkrátka odrazem výzvy k činům: výzvy k tomu, abychom zanechali rétoriky a zajistili, aby se vztahy mezi EU a regionem LAK transformovaly ve skutečné vědomé partnerství, které bude ambiciózní, vyvážené a založené na společných zásadách.

PŘÍLOHA: SUBJEKTY NEBO OSOBY, OD NICHŽ ZPRAVODAJ OBDRŽEL PODNĚTY

Zpravodaj v souladu s článkem 8 přílohy I jednacího řádu prohlašuje, že při vypracovávání zprávy obdržel podněty od těchto subjektů nebo osob:

Subjekt nebo osoba
EU-LAC group

Výše uvedený seznam je sestaven na výhradní odpovědnost zpravodaje.

Pokud jsou na seznamu uvedena jména, funkce, případně jména i funkce fyzických osob, zpravodaj prohlašuje, že příslušné fyzické osoby byly seznámeny s prohlášením Evropského parlamentu o ochraně osobních údajů č. 484 (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), které stanoví podmínky platné pro zpracování jejich osobních údajů a práva související s tímto zpracováním.